

Obsah ročníku druhého.

Zoologie.

O termitech čili bílých mravencích (s vyobr.). Od prof. F. Nekuta, str. 2.
Snovači (s 2 obrazy). Od prof. Fr. Nekuta, str. 19 a 64.
O rozplozovacích ústrojích úhořů, str. 24.
Některé poznámky o rybách sledovitých, jakož i o pravé úpravě sledě (slanečka), str. 25.
Krték a jeho stavby (s 3 obrazy). Od prof. Fr. Nekuta, str. 30.
O zimním spánku přírody. Od prof. F. Nekuta, str. 36, 50, 58 a 70.
Kukačka čili žežulky (s vyobr.), str. 47.
Pižmovka čili ondatra (s vyobr.), str. 57.
O novém koryši „Palaemon exul“ z břidlice bílinské (brusířské) od Kučlána u Bíliny v Čechách (s vyobr.), str. 81.
O mišencích čili bastardech. Sepsal prof. J. Dědeček, str. 82, 98.
O perlách. Podává prof. dr. Č. Kotal (s 2 vyobr.), str. 84, 99.
Nový druh nosorožců spolu s přehledem a popsáním všech známých druhů a historickým nástinem. Od A. Stk., str. 87, 109, 129.
Obrovský brouk „goliáš (Goliathus giganteus)“ zvaný (s vyobr.), str. 93.
O mořských jezcích čili ježovkách. Od prof. dr. Č. Kotala (s 2 vyobr.), str. 111, 125.
Sokol lovecký (Falco candicans). Od prof. F. Hlavina, str. 124, 134.
O rybičce „koliška obecná“ zvané (s vyobr., str. 128, 141), 130, 137.
Ornithologická pozorování z okolí Černého Kostelce. Sepsal Karel Hamböck, str. 126.
„Slunka“ (Leucaspis delineatus, Siebold), nová pro Čechy ryba. Sděluje dr. A. Frič (s pův. vyobr.), str. 133.
Dodatek k medusám (s vyobr.), str. 141.
Jak věští zvířata povětrnost, str. 151.
Krtonoška čili štir krtonohý (Gryllotalpa vulgaris), str. 152.
Jespák bojovný (Machetes pugnax). Podává K. Hamböck, str. 154.
Chřestýši severoameričtí, str. 155.
Pisár čili sekretář (Gypogeraeus serpentarius) (s vyobr.), str. 166. Podává dr. Č. K.
Krtonoška čili štir krtonohý, str. 171 (s vyobr.), od dr. Č. K.
O novém léku proti uškutí jedovatých hadů. Podává A. Stk., str. 173.
O sovách. Podává prof. Fr. Nekut (s 2 vyobr.), str. 188 a 228.
O hlavoňozcích (cephalopodech) v českém útvaru silurském. Podává Ottomar Novák (s vyobr.), str. 203.
Egyptská zmije rohatá (Vipera cerastes s. Cerastes cornutus) s vyobr. Podává Dr. Č. K. str. 213.
Panorodost (Parthenogenesis). Podává prof. dr. A. F., str. 220 a 226.
Moloch ostnatý (Moloch horridus), s vyobr., str. 225. Podává dr. Č. K.
Dřevní včela s nafialovělými křídly (Xylocopa violacea) zvaná (s vyobr.), str. 237.

Některé dodatky k článku „o zimním spánku přírody“, str. 242.

Zvířena jezer šumavských. Dle zpráv podaných prof. dokt. A. Fričem v učené společnosti (se 6 vyobr.), str. 243, 249, 264 a 280.

Rajky (Paradisea). Podává učitel F. Švácha, str. 245.

Sluka lesní (Scolopax rusticola). Podává K. Hamböck, str. 251.

Některé výjevy ze života čmeláků (Bombus) a zednických včel — Chalicodoma — zvaných. Podává dr. Č. K. (s 2 vyobr.), str. 285.

O vyhynulých ptácích. (Ze světové výstavy vídeňské), str. 294.

O tetřevu (Tetrao Urogallus, L.), s vyobr., str. 299.

Zpráva vy: Jak působí silozpytné a lučebné podmínky na ústrojí žabronožky, str. 13. Rozmnožování se mořských hvězdic dělením a pučením, str. 15. O novém cizopasníku, který v jikrách jesetera ruského nalezen byl, str. 16. Jak vyvinuje se žihadlo dělnic u včel, str. 10. O nových čidlech hmatu u jesetera ruského, str. 28. O preparování housenek do sbírek. Od J. Kořenského, str. 43. Papouškové byli příčinou odkrytí Ameriky, str. 44. O plodnosti hadů, str. 55. Nový bastard lososí, str. 66. Kolik je odrud krtků, str. 67. Kukání žežulky, str. 79. O známém škůdci vinné révy, str. 80. Nový škůdce révy, str. 80. Velmi vzácný pták, str. 91. Šíření se některých druhů ptáčích do východních provincií pobaltických, str. 91. Kůrovci, str. 92. Pavouk poklopový (s vyobr.), str. 103. O novém nalezišti listonoha obecného, str. 104. Americké ústřice v Anglii, str. 119. Zárodky lososů, str. 144. Jakým způsobem lze vyhubiti broučky, dřepčiky, též zimní blešky (Haltica) zvané, str. 171. Mnoho-li vynáší lov ryb a jiných mořských zvířat ve Francii, str. 199. Kolik vajec může snést slepice? str. 199. O měchožilu (Echinococcus) u tapíra (Tapirus bicolor čili indicus), str. 211. Množství červených tělísek (haematoglobinu) v krvi rozličných zvířat, str. 212. Ze zoologické zahrady v Drážďanech, str. 223. Housenky, str. 224. Tasemnice, str. 224. O hluchých, t. j. dalšího vývoje neschopných vajíčkách včel, str. 233. O hnilobě při včelím plodu, str. 234. O chápavosti zvířat, str. 247. Hubení chroustů, str. 247. Neobyčejně velcí kapři, str. 248. Pstrosí péra, str. 258. O novém Crinoidu (mořské lilijci), str. 259. Mravkolev čili mravencejod (Myrmecoleon formicarius), str. 270. Kalendář ptactva za měsíc srpen, str. 271. Potáplice malá (Colymbus septentrionalis), str. 271. Lvy na slanečky, str. 271. Vejce ve vejci, str. 284. Vzácný host, str. 284. Kaviar astrachánský, str. 284. Jassus sexnotatus (škodlivý hmyz), str. 296. Kalendář ptactva za měsíce září a říjen, str. 304. Ozdoby z brouků str. 303.

Botanika.

O rodech rostlinných: Agave a Aloe zvaných (s vyobr.). Od dr. Č. Kotala, str. 6.

Srlát čili locika zahradní. Od prof. P. Hobzy, str. 8.

Vanilka čili vanilie (s vyobr.). Od prof. dr. Č. Kotala, str. 18.

22.1.497

O rozmanitosti poměrů při zúrodnování rostlin (s vyobr.).
 Od prof. J. Dědečka, str. 31.
 O pepři (s vyobr.), str. 39.
 Gutta percha (s vyobr.), str. 45.
 O citu a pohybování se rostlin. Podává prof. F. Hlavín, str. 89, 94.
 Pozor na lesy! Od dr. J. D., str. 106, 121, 139, 147.
 O sněživém obilí. Podává prof. F. Nekut (s 2 vyobr.), str. 115.
 Rez obilná. Podává prof. F. N. (s vyobr.), str. 164.
 O rostlinách medonosných. Podává Jos. Dědeček, str. 168.
 O potravních látkách rostlinstva. Od kandidáta prof. Jos. Beny. Předneseno v klubu přírodověd. 17. listop. 1872, str. 169 a 174.
 O muškátovém stromě (*Myristica moschata*, Thunb. s. *Myristica aromatica*, Lam). Podává dr. Č. K., str. 180, s vyobr.
 O způsobech a prostředcích zúrodnování rostlin. Z přednášky prof. dra. L. Čelakovského v klubu přírodovědeckém, s 2 vyobr., str. 185.
 O prostředcích, jimiž plody trav (*Gramineae*) se rozšiřují. Podává dr. Č. K., str. 193 a 201.
 Plíseň brozová a padlí obecné čili medovice. (*Erysiphe Tuckeri*, Berk. a *Erysiphe communis*, Lk.) Podává prof. F. N., s 2 vyobr. str. 215.
 Kakao, str. 238.
 Plíseň obecná (*Mucor Mucedo*) a kvasnice (*Saccharomycetes* Mont.) s 2 vyobr. Podává F. N., str. 240.
 O pěstování moruší v jich vlasti. Podává prof. Jos. Dědeček, str. 256 a 263.
 Skořice a falšování její v obchodu (s vyobr.), str. 262.
 O původu lnu (*Linum usitatissimum*, L.), str. 263.
 O různé tvárnosti rostlinstva. Píše prof. Fr. Nekut. S vyobr., str. 273.
 Papírovník (*Cyperus papyrus*, Lin., šáchor papír dle Presla), s vyobr., str. 297.
 Zprávy: Odchytky a nepravidelnosti v přírodě, str. 14.
 O pelorii a řeřešnice vohnuté, str. 27. Kundurango. Od dr. J. Rudy, str. 43. Indické pryskyřice. Dračí krev, str. 44. Vlákna indická: Juta, Sunn, str. 55. Pěstování vanilie v Čechách, str. 55. Vysoké stáří dračince, str. 104. O působení svítiplynu na stromy, str. 118. Letošní sklizeň bavlny, str. 118. Živý přirozený plot, str. 119. Jedovatý bodlák, str. 119. Užitek kaštanu divokého, str. 120. Javor cukrnatý, str. 120. Dodatky k citlivosti rosnatky, str. 131. Cedry Libanonské, str. 132. Arktické rostliny, str. 132. Turán kanadský, str. 132. Seznam trav a obilín známých klasickým národům, str. 142. O zavedení kávovníka do Indie, str. 144. Užitek lišejníků, str. 159. Viktorie regie, str. 159. Moruše, str. 159. Zprávy z Písecka o letošní květeně, str. 160. Mnoho-li jest škrobu v zemětech? str. 172. Nový náhled o cévách mléčných, str. 172. Květinová výstava na Střeleckém ostrově dne 19. 20. a 21. května 1873, str. 183. O vyskytování se škrobu (*amyla*) v sítkových buňkách čili trubcích rostlin, str. 183. O rozevirání a zavírání se květů rostlin, str. 184. O pěstování pomorančů na ostrově Sicílii, str. 199. Pobřežní rostliny společensky rostoucí přeměňují pozemí, str. 199. Vzájemnost mezi barvou a vůní květů, str. 210. Vzácný strom, str. 212. Brambory v lramborech na Kuklenách, str. 223. O zúrodnování rostliny Yuccy, str. 224. 11.000 růží a poupat na jediném keři, str. 247. Veliká výstava růží, str. 247. Vzácná rostlina, str.

248. Některá pozorování a pokynutí o vadnutí a usychání listů na našich stromech a keřích za parného počasí letního, str. 257. Dva nové léky z říše rostlinstva na vídeňské výstavě, str. 257. Vegetabilní rostlinný vosk, str. 258. Dračí krev a damar str. 259. O umývání stromů, str. 260. Výroba „čínského vína“, str. 260. Přeměněné hrušky, str. 260. *Gloxinia erecta* Josef Jungmann, str. 260. Dvoji květy u popence (*Glechoma hederacea*, L.), str. 271. Kličivost prastarých semen, str. 271. Následky nerozumného mýtní lesů, str. 284. Kultura čajovníku v Transkaukasi, str. 296. Tkaniny, str. 303.

Mineralogie, geologie, palaeontologie a chemie.

Mořská pěna a jantar v ohledu přírodním i technickém. Od prof. Jos. Dědečka, str. 10.
 O zvětrání přírodnin neústrojných, str. 22. a 34.
 O třetihorním vápenci valečském a novém koryši isopodu v něm odkrytém. Od Ot. Nováka (s vyobr.), str. 96.
 O návodu k mikroskopickým studiím hornin. Dle přednášky prof. dr. Bořického podává Fr. Šafránek, str. 114.
 O uhelno-permském souvrství v Čechách. Podává MC. Ot. Feistmantel, t. č. na geol. ústavu ve Vídni (s vyobr.), str. 135.
 O plodenstvech rostlin z útvaru kamenouhelného v Čechách. Od MC. O. Feistmantla (s 4 vyobr.), str. 145.
 O zkřemenělých kmenech v permském útvaru českém. Podává MC. O. Feistmantel, t. č. na geologickém ústavu ve Vídni, str. 176, 190 a 208. (s vyobr.)
 Nový pokus o objevení uhlí v nejbližším okolí píseckém. Sděluje Jos. Dědeček, str. 192.
 Rozvrh a přehled českých hornin čedičových. Dle přednášky prof. dr. Em. Bořického v sedění přírodov. odboru musea král. Českého dne 25. dubna 1873, str. 197 a 222.
 O existenci člověka za doby miocenové, str. 207.
 Hordfordův prášek k pečení chleba, str. 218.
 O zkřemenělých kmenech v okolí Třeboně a Hluboké. Přednesl v učené spol. prof. dr. A. Frič, str. 232.
 Geologické poznámky o Třeboňské a Budějovické pánvi. Podává Jan Kušta, str. 233.
 O nových nalezištích silurských zkamenělin u Prahy. Podává Ot. Novák, str. 233.
 Drahokamy. Od Václ. Friče, obchodníka v přírodninách v Praze, str. 252, 267, 276, 293 a 301.
 Kámen mudrců v 19. století, str. 288.
 Mineralní bohatství Indie na vídeňské výstavě, str. 298.
 Zprávy: Asmanit, str. 16. Vrtání na kamenou sůl v Čechách, str. 27. Znaky jednotlivých vrstev českého útvaru křídového dle hlavonožců v nich se naskytu jících, str. 42. Nový nerost z Kaluzse, str. 54. Nový seznam meteoritů v c. k. mineralog. museu ve Vídni, str. 54. Fosilní krokodil, str. 56. Nové ložisko uhelné v Irsku, str. 56. Závěrky, jaké dr. z Lasaulx-ů na základě drobného pozorování vzhledem proměny nerostů činí, str. 66. Bílé uhlí v Australii, str. 68. Nové ložisko uhlí str. 92. Důležitost kyselin křemičité v ornici, str. 118. Barevné křídý, str. 118. Nejtěžší dýmant, str. 119. Mejilloneské guano, str. 172. Jest prospěšné uhlí nakropovati, by vydalo větší teplo čili ne? str. 198. O cukru v Egyptě, str. 199. Uhlí v Číně, str. 200. Nový surogat pro výrobu papíru, str. 200. O opálu, str. 211. O účincích sádry v ornici, str. 235. O sho-

fení diamantu při nižší teplotě, str. 271. Pokusy o hnilobě, desinfekci a zachování látek organických dle Lanjorrais, str. 271. K dějinám pravěku lidstva, str. 282. Osvětlení přirozeným plynem, str. 284. Nová ložiska jantaru, str. 284. Upotřebení koprolithů, str. 295. O změně uhlí při zvětrání, str. 296. Démant Kapský Stewart (s vyobr. str. 304.), str. 296. Draslo, str. 303.

Fysiologie a zdravotnictví.

O důležitosti vody při výměně látek v těle živočišném. Od dr. Č. K., str. 62 a 77.
Zprávy: Pellagra čili milánská růže, str. 15. Jak veliké množství kyseliny uhličitě člověk vyměšuje povrchem svého těla, str. 246. Thé, káva, kakao, alkohol a jejich fysiologické i therapeutické účinky, str. 296.

Fysika, astronomie a meteorologie.

Galileo Galilei, otec moderního silozpytu. Podává prof. dr. Jos. Durdík, str. 161, 209 a 217.
Mikuláš Kopernik a jeho soustava, str. 131 a 141.
Zprávy: O rozvádění zvuku ve vodě, str. 28. Severní záře, str. 68. Čistění hvězd, str. 68. Následky teplého podzimu, str. 79. Zvláštní zjev meteorologický, str. 80. Světélkování, str. 92. Fotografie měsíce, str. 92. Planeta Watsonova, str. 104. Severní záře, str. 104. Podivný úkaz na nebi. Od Sl. Breuera, str. 119. Opětné objevení zmizelé komety, str. 119. Ku pozorování průchodu Venuše, str. 119. Ku proroctví povětrnosti, str. 119. Proč nyní Vesuv sopí? str. 132. Jeví magnetická jehlice čili stříška v době úplného zatmění slunce nějaké změny čili nic? str. 172. O pokroku při telegrafu, str. 184. Nový telegraf, str. 212. Elektro-magnetický papír, str. 235. Největší teleskop za milion dolarů str. 247. Sazba za zprávy telegrafické, str. 248. Vidmo chlorophyllu, str. 259. Fototyp, str. 260. O rozvádění tepla v krystalech, str. 271. Kometa Templova, str. 284. Vplyv světla měsíce, str. 296.

Zeměpis, cestopis a výpravy vědecké.

Upomínky z Karpat. Z cestovních zápisků Ph. C. F. Brábka (s vyobr. hory „Lomnický štít“), str. 156.
Socialní poměry v Číně. (Z výpravy do východní Asie r. 1868—69 Dk.) Str. 230.
Ruch a pohyb obyvatelstva v zemích koruny české, roku 1869. Sestavil na základě nejnovějších úředních pramenův c. k. setník a professor na voj. akademii Ferd. Čenský, str. 170, 182, 195 a 206.
Některé zprávy o Hottentotech a jejich mluvě, str. 143. Kdo objevil Australii? str. 244.
O vlivu věd přírodních na vzdělání člověka, str. 268.
Nástin poměrů v Japonsku, str. 275 a 291.
Sahara. Podává V. Kumpošt, str. 290.
Zprávy: Zprávy o výpravě rakouské k severní točce, str. 28, 44. a 53. K výpravě do východní Asie, str. 53. Proskoumání střední Austrálie, str. 56. Cesta kol světa, str. 80. Zprávy z asijské výpravy v r. 1868—69, Barvivo Alkana. Safflor, str. 90. Pokroky v Japonsku,

str. 118. O pěstování moruší a bouřců v Indii, str. 157. K výpravám vědeckým, str. 212. Zemětfesení, str. 212. O pověře kmenů Khasis a Garos v Bengalsku, str. 247. Nejstarší město na světě, str. 247. Pohří atlantického oceánu, str. 259. Čikego (Chicago), str. 272. V městě sv. Ludvíku (St. Louis), str. 284.

Statistika, obchod a průmysl.

Mléko (s 5 obr.) Od V. Kumpošta, str. 12 a 49.
Látky oděvné (s 4 obr.), str. 60 a 72.
Korek a úloha jeho v přírodě i v průmyslu. Od prof. P. Hobzy, str. 74.
Zprávy: O falšování mýdla, str. 56. O falšování cichorie rašelinou, str. 56. O zbarvení žitného chleba, str. 67. O vývozu petroleje z Ameriky, str. 68. Nynější náhled o guanu jest mylný, str. 78. Potřeba koření jindy a nyní, str. 80. Jakého původu jest kadidlo? str. 90. Zbarvený škrob ku barvení tkanin atd., str. 91. Trísloviny, str. 91. Porculán, str. 92. Zvláštnosti domácího hospodářství, str. 92. Cena pštosů, str. 132. K dějinám stěhování se zemáků, str. 132. Ku statistice, str. 132. Statistika plodin hospodářských v Předlitavsku z r. 1870, str. 160. Statistika plodin hospodářských a jejich ceny v zemích rakouských a mimouherských r. 1870., str. 171. Mnoho-li žampaňského vína se vypije ročně? r. 172. Mnoho-li síry vyrábí se ročně v Itálii? str. 184.

Zprávy spolkové.

Přírodovědecký odbor musea království Českého, str. 40, 65, 117, 157, 183.
Z přírodovědeckého klubu, str. 66., 103., 118.
Činnost cís. ruské společnosti geografické, str. 119.
Učená společnost král. Českého, str. 259.

Literatura.

Světlotisk, str. 120, 160.
V příloze „Zoologie doktora A. Friče pro vyšší třídy gymnasiální a realné“, str. 236 a 304.

Úmrtí.

† Dr. Bedřich Welwitsch, str. 44. Dr. A. Clebsch, str. 56. Babinet, str. 68. Karel L. Renger, str. 104. Jan Švore, str. 104. Vicomte Em. de Rongé, str. 120. Bessard, 120. Ph. Dr. Ludvík Heřman, str. 120. Arnošt Schubert, str. 120. Archibald Smith, str. 120. Dr. Schlotthauber, str. 120. MC. Antonín Pačour, str. 144. Adam Sedgwick, v Londýně, str. 184. Justus Lebig, v Mnichově, str. 200. Ch. Hansteen, v Kristianii, str. 212. Dr. H. Benson Jones, v Londýně, str. 212. Dr. Wilhelm Luhder, v Africe, str. 224. Kristian Albert Schiffner, v Drážďanech, str. 224. Carlo Promis, v Turíně, str. 248. Jiří Scheutz, ve Štokholmu, str. 248. Dr. J. Rott, v Novém Yorku, str. 248. Dr. Kovacz v Pešti, str. 248. Dr. G. Rose, v Berlíně, str. 260. Prof. dr. Jan Leunis, v Hildeshaimu, str. 272.